

Pradžia>Šeimos teisė ir paveldėjimas>Teisėtas persikėlimas gyventi į užsienį su vaikais**Teisėtas persikėlimas gyventi į užsienį su vaikais**

Bulgarija

1 Kokiomis aplinkybėmis vienas iš tėvų be kito iš tėvų sutikimo gali teisėtai išsivežti vaiką į užsienį?

Kai globos teisėmis kartu ir atskirai naudojasi abu tėvai, daroma prielaida, kad jie kartu sprendžia dėl vaiko išvežimo į kitą valstybę.

Kai tėvai negyvena kartu, jie gali susitarti dėl vaiko gyvenamosios vietos, globos teisių ir teisės bendrauti su vaiku ir gali kreiptis į apylinkės teismą, kurio jurisdikcijai priklauso dabartinė vaiko gyvenamoji vieta, kad jis patvirtintų jų susitarimą.

Kai tėvai negali pasiekti susitarimo, ginčą sprendžia apylinkės teismas, kurio jurisdikcijai priklauso dabartinė vaiko gyvenamoji vieta, – šis teismas priima sprendimą dėl vaiko gyvenamosios vietos, naudojimosi globos teisėmis ir teisės bendrauti su vaiku.

2 Kokiais atvejais, norint išsivežti vaiką į užsienį, reikia turėti kito iš tėvų sutikimą?

Nepriklausomai nuo to, ar tėvai globos teisėmis naudojami kartu, ar teismas patvirtino susitarimą arba priėmė sprendimą, kuriuo globos teisės suteikiamos tik vienam iš tėvų ir nustatoma vaiko gyvenamoji vieta su tuo iš tėvų, siekiant išvežti vaiką iš Bulgarijos teritorijos, būtinas to iš tėvų, kuris neturi globos teisių, sutikimas, šis sutikimas turi būti duodamas raštu, o sutikimą duodančio vieno iš tėvų parašas turi būti patvirtintas notaro (Bulgarijos asmens dokumentų įstatymo (bulg. *Zakon za bulgarskite lichni dokumenti*) 76 straipsnio 9 punktas).

3 Kaip būtų galima teisėtai išsivežti vaiką į užsienį, jei kitas iš tėvų su tuo nesutinka, nors tai yra reikalinga?

Jeigu tėvai nesusitaria dėl vaiko išvežimo į kitą valstybę, ginčas sprendžiamas Šeimos kodekso (bulg. *Semeen kodeks*, SK) 127a straipsnyje nustatyta tvarka, o jeigu jie nesusitaria dėl vaiko gyvenamosios vietos, taikoma SK 127 straipsnio 2 dalis arba 59 straipsnis.

Kai teismas sutikimą išduoti vaikui užsienio kelionių pasą ir išvežti vaiką į kitą valstybę (nepriklausomai nuo kelionės trukmės) duoda vietoje vieno iš tėvų sutikimo, taikomas reikalavimas, kad, kai vaikas išvežamas į kitą valstybę, būtų nustatyti specialiai saugomi vaiko interesai, o dėl to atitinkamai būtina, kad taip išvežti vaiką būtų leidžiama konkrečiai nurodytu laikotarpiu į konkrečiai nurodytą valstybę arba identifikuojamą valstybių grupę (pvz., Europos Sąjungos valstybes nares), arba konkrečiai nurodytu laikotarpiu būtų leidžiamas neribotas kelionių skaičius, tačiau taip pat į konkrečiai nurodytas valstybes.

Remiantis privalomais teisės taikymo nurodymais, pateiktais 2017 m. liepos 3 d. Aiškinamajame sprendime Nr. 1, priimtame aiškinamojoje byloje Nr. 1 dėl Aukščiausiojo Kasacinio Teismo Civilinių bylų kolegijos visuotinio susirinkimo 2016 m. bylų sąrašo, teismas negali visam laikui pakeisti vieno iš tėvų sutikimo ir leisti keliauti neribotą laiką ir neribotoje teritorijoje.

4 Ar laikino vaiko išsivežimo atveju (pvz., atostogoms, dėl sveikatos priežiūros ir pan.) taikomos tokios pačios taisyklės kaip ir nuolatinio vaiko išsivežimo atveju? Jei yra atitinkamos sutikimo formos, pateikite jas.

Bulgarijos Asmens dokumentų įstatyme reikalaujama, kad, neatsižvelgiant į konkrečias vaiko išvežimo į kitą valstybę aplinkybes, vienas iš tėvų, kuris nevyksta kartu su vaiku į kelionę, turi duoti sutikimą pateikdamas notaro patvirtintą pareiškimą.

Toks išvežimas turi būti laikinas ir po to vaikas grįžta į Bulgariją, o jo gyvenamoji vieta į kitą valstybę neperkeliama. Kai vaikas į užsienį vyksta į ekskursiją, atostogų, aplankyti giminaičius, mokytis, dalyvauti kultūros ar sporto renginiuose, konkursuose, gauti sveikatos priežiūros paslaugas ir šalyje nesusitaria, teismas įvertina prašymo priežastį. Jeigu nėra priežasčių manyti, kad vaikui kyla konkretus ir tikras pavojus, teismas nustato leidimo ribas. Tais atvejais, kai vaikas laikinai išvežamas į kitą valstybę, mažai tikėtina, kad vaiko teisė keliauti prieštarautų vieno iš tėvų teisei bendrauti su vaiku, ir net jei toks prieštaravimas kiltų, jeigu vaiko kelionė atitinka vaiko interesus, laikoma, kad atitinkamas vienas iš tėvų turi toleruoti tokį laikiną jo teisių apribojimą. Išvežimo tikslas taip pat gali būti vaiko gyvenamosios vietos perkėlimas į kitą valstybę. Nagrinėdamas bylas dėl vaiko išvežimo į kitą valstybę ir atitinkamai dėl reikiamų asmens dokumentų išdavimo, teismas neturėtų leisti išvežti vaiko siekiant perkelti vaiko gyvenamąją vietą, nebent kartu su leidimo prašymu pateikiamas prašymas pakeisti vaiko gyvenamąją vietą. Vaiko gyvenamosios vietos nustatymas atspindi vaiko interesus būti integruotam į šeimos ir socialinę aplinką ir daroma prielaida, kad gyvenamosios vietos nustatymas yra ilgalaikio pobūdžio.

Paskutinis naujinimas: 22/07/2020

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teisminio tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teisminis tinklas, nei Europos Komisija neprisiima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.